

Аналіз ринку фізкультурно-оздоровчих послуг у Львові

Євген Приступа
Ольга Жданова
Любов Чеховська

Львівський державний університет фізичної культури,
Львів, Україна

Сьогодні фітнес-послуги мають попит серед населення України. Насиченість ринку фітнес-клубами у великих і менших містах є різною.

Мета: вивчити ринок фізкультурно-оздоровчих послуг м. Львова.

Матеріал і методи: теоретичний аналіз та узагальнення наукової літератури, джерел та інформації світової мережі Інтернет, метод порівняння та зіставлення, документальний метод.

Результати: у статті подано аналіз ринку закладів, що надають фізкультурно-оздоровчі послуги у Львові. Фітнес-клуб «FitCurves» надає послуги лише жінкам, а фітнес-клуб «Олімп» – єдиний, що пропонує послуги з Crossfit. Клуби «Малібу», «Ківі фітнес» мають школи для підготовки тренерів групових занять. Соціальна відповідальність є одним із найважливіших принципів роботи мережі «Sport Life».

Висновки: створено умови для забезпечення проведення змістовного й активного дозвілля населення Львова: 78 фітнес-клубів, 16 басейнів, 64 спортивних клуби, 6 тенісних кортів, 10 стадіонів, ін. Усі заклади пропонують різноманітний асортимент фітнес послуг. Цінова політика абонементів фітнес-клубів різна.

Ключові слова: ринок фізкультурно-оздоровчих послуг, фітнес-послуги, фітнес-клуб.

Вступ

Останнім часом в Україні спостерігається позитивна тенденція зростання кількості осіб, які займаються різними видами оздоровчої рухової активності [1; 2; 6]. Клієнтами фітнес-клубів є 1,02 млн українців, що складає 2,4% населення нашої держави [1]. Саме тому, на нашу думку, слід зберегти наявну і формувати сучасну інфраструктуру спортивних споруд за місцем проживання, навчання, праці, у місцях масового відпочинку громадян та ін. Створення умов населенню для занять оздоровчою руховою активністю – одне із важливих завдань державної політики у сфері фізичної культури і спорту [6]. Наявність спортивної інфраструктури – закладів фізичної культури і спорту сприятиме задоволенню потреб населення у щоденній руховій активності і збільшенню тих, які мають високий рівень оздоровчої рухової активності [6]. Сьогодні фітнес-послуги мають попит серед населення України [7]. Адже зовнішній вигляд і хороше самопочуття є складовими ознаками успіху будь-якої людини, що спонукає знаходити час для занять фітнесом. Порівняно з оборотами промисловості фітнес-послуги займають незначне місце. Але, якщо порівнювати доходи лише на ринку послуг, то це значна доля. Сьогодні фітнес-клуби пропонують досить широкий спектр послуг і кількість самих клубів зростає. Тому питання вивчення ринку фізкультурно-оздоровчих послуг, які надають профільні заклади, та їх характеристики залишаються актуальними.

Сучасне суспільство дедалі більше перетворюється на суспільство послуг. Однією з найперспективніших галузей у сфері послуг наразі можна вважати фізичну культуру і спорт. Саме її різноманітні заклади забезпечують розвиток масового спорту (спорту для всіх) в Україні. Згідно із законом України «Про фізичну культуру і спорт» заклад фізичної культури і спорту – юридична особа, що забезпечує розвиток фізичної культури і спорту шляхом надання фізкультурно-спортивних послуг [8]. Згідно з Державним

соціальним стандартом у сфері фізичної культури і спорту (2013 р.) послуги надаються дитячо-юнацькими спортивними школами, центрами фізичного здоров'я населення, центрами фізичної культури і спорту інвалідів, спортивними клубами, фізкультурно-оздоровчими закладами [5]. Стандарт встановлює вимоги до показників необхідного забезпечення потреб населення в умовах для занять фізичною культурою і спортом та отриманні фізкультурно-спортивних послуг. Загалом сформована в Україні мережа фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд характеризується недостатньою кількістю і нерівномірним їх розташуванням по території країни [9].

Встановлено, що рівень забезпеченості населення найбільш масовими фізкультурно-спортивними спорудами складає: площинними спорудами – близько 70%, плавальними басейнами – 20%, спортивними залами – 40% [3]. Нажаль, Україна поступається фізкультурно-спортивними залами провідним країнам у 2–3 рази, басейнами – у 30 разів. Забезпеченість площами басейнів в Україні становить лише 14% від нормативних [1]. 80% спортивних споруд не відповідають нормам сьогодення [3].

Зв'язок дослідження з науковими програмами, планами, темами. Робота виконується відповідно до наукової теми кафедри фітнесу та рекреації ЛДУФК «Технологія залучення населення до оздоровчої рухової активності» (протокол № 8 засідання вченої ради ЛДУФК від 19.04.2016 р., № державної реєстрації 0117U 003040).

Мета дослідження: вивчити ринок фізкультурно-оздоровчих послуг м. Львова.

Матеріал і методи дослідження

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення наукової літератури, джерел та інформації світової мережі Інтернет, метод порівняння та зіставлення, документальний метод.

Результати дослідження та їх обговорення

Фізкультурно-оздоровчі послуги надаються як державними неприбутковими (спортивні школи, басейни, ін), так і комерційними структурами (фітнес-центри та фітнес-клуби). Основна ціль останніх – отримання доходу.

За даними обласного відомства статистики, кількість населення Львівської області на 1.03.2017 року становила 2532,2 тис. осіб, у тому числі населення обласного центру – 757,8 тис. осіб. Львівська область має 25 об'єднаних територіальних громад. Площа м. Львова – 182 км², області – 21833 км², густина населення – 3950,2 осіб/км².

Заклади фізичної культури і спорту м. Львова слугують як для зміцнення здоров'я, розвитку і вдосконалення фізичних якостей, так і для проведення змістовного дозвілля різних верств населення. Загалом в області розміщено 56 стадіонів (їх немає лише у Бродівському та Перемишлянському районах), 2009 спортивних майданчиків, 768 спортивних залів, позитивно є динаміка кількості футбольних полів (729 – у 2000 р., 859 – у 2012 р.). Найбільша асиметрія властива розміщенню 39 плавальних басейнів, з яких 13 – у Львові, а в 11 районах області їх взагалі немає. Найбільше спортивних споруд функціонує у Львові – 1170 та у Жидачівському і Сокальському районах, де зафіксовано 349 та 328 спортивних об'єктів відповідно.

Стан спортивної інфраструктури Львова представлено у табл. 1.

Таблиця 1
Характеристика спортивної інфраструктури Львова

Об'єкти	Кількість
Спортивні клуби	64
Фітнес-клуби	78
Танцювальні клуби	45
Стадіони	10
Тенісні корти	6
Басейни (відкриті/закриті)	3/13

На виконання пункту 2.3.2 «Формування здорового способу життя та розвиток сфери охорони здоров'я», стратегічної цілі 5.2 «Якість життя» Стратегії розвитку Львівщини на період до 2020 року, а також відповідно до Указу Президента України «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація», розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2016 року № 653-р «Про затвердження плану заходів на 2017 рік щодо реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності з метою подолання невідповідності сучасним вимогам оснащення майданчиків для занять спортом усіх верств населення за місцем проживання та в місцях масового відпочинку, зокрема, в сільській місцевості Львівська обласна рада затвердила обласну програму «Спортивний майданчик» на 2017–2021 роки (рішення №351 від 31.01.2017 р.). На неї виділено 21 млн грн (рис. 1).

З них 16 млн грн – на облаштування 24 майданчиків зі штучним покриттям, 65 із тренажерним обладнанням, на трьох заплановано заміну покриття, також 5 млн грн передбачено на співфінансування з Державного фонду регіонального розвитку для встановлення 10 універсальних спортивних майданчиків, перелік яких буде визначений

ОБЛАСНА ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА «СПОРТИВНИЙ МАЙДАНЧИК

Рис. 1. Витрати на облаштування спортивних майданчиків Львова

згодом.

Кабінет міністрів затвердив (09.2017 р.) порядок спрямування коштів (270 млн грн), передбачених у державному бюджеті для будівництва футбольних полів зі штучним покриттям у різних регіонах України.

Аналізуючи ринок фізкультурно-оздоровчих послуг, слід зазначити, що домінує фітнес індустрія. Причиною цього є світова мода щодо здорового способу життя. Ринок фітнес-послуг в Україні активно зростає. За дослідженнями, проведеного командою проекту FitnessConnectUA, річний оборот цього ринку в Україні сьогодні становить \$201,8 млн [1], а маркетингова агенція Smart зазначає, що близько 19,7 млрд грн українці витрачають протягом року «на заняття для свого тіла» [7]. Попри воєнні дії та економічну кризу, в українських містах все більше відкривається фітнес-клубів, фітнес-центрів, ін. Це пояснюється тим, що цей ринок послуг є дуже перспективним, потенційна ємність якого становитиме близько 2 млрд доларів. Прогнозується, що через 5–6 років, при сприятливому макросередовищі, ринок зможе досягти названого показника [4; 7; 10]. Завдяки стабільно високим темпам розвитку, фітнес-індустрія має високу інвестиційну привабливість, обсяг ринку якої з кожним роком збільшується.

Дослідженнями визначено потенційне місце України в європейських рейтингах. Так, наша держава входить у двадцятку європейських країн як за кількістю фітнес-клубів, так і за кількістю їх відвідувачів [1]. Сьогодні на ринку фітнес-послуг України представлені мережеві центри та поодинокі немережеві заклади. Так, фітнес-клуби розташовуються в торгових центрах, бізнес центрах, готелях, спортивних комплексах, ін. Аналіз показників ринку, встановив, що в Україні діють 1419 фітнес-клубів (рис. 2).

Як свідчить рис. 1, насиченість ринку фітнес-клубами у великих і менших містах є різною. Це в основному обумовлено купівельною спроможністю населення. Оскільки м. Львів посідає 5-те з 9-ти місць (5%) серед 24 міст країни, то його можна вважати середньостатистичним містом. Тому нами більш детально досліджено стан фітнес індустрії м. Львова.

Отже, споживачами фітнес-послуг у місті є 51576 осіб (близько 6,8%) [1]. Проаналізувавши діяльність фітнес-закладів, слід зазначити наявність двох міжнародних мереж: «FitCurves» (розповсюджена у 80 країнах світу) та «Sport Life» (заснована венчурним фондом Київ-Капітал в Меріленді, США). Найбільшою за кількістю клубів є мережа «FitCurves» – 8 клубів (з 153 клубів України) – фітнес-

Рис. 2. Кількість фітнес-клубів у містах України [1]

клуби для жінок, далі «Sport Life» – 4 клуби (з 55 клубів), «Ківі фітнес» – 4 (з 5 клубів), «Олімп» – 4, «Малібу» – 2 (з 38 клубів) «Forever» – 2, «Ліга» – 2 та ін. (табл. 2).

У Львові нараховується більше 70 організацій, які надають різноманітні фітнес-послуги. Лише 7,7% з них мають у місті більше однієї філії. Інша частина закладів, що має один офіс, – складає основну масу Львівської фітнес індустрії. Ці клуби перш за все орієнтуються на людей із достатком нижче середнього.

**Таблиця 2
Класифікація фітнес-центрів Львова**

Тип мережі	Опис мережі	Фітнес-клуби
Міжнародна	Працює на ринку декількох країн	«Sport Life» «FitCurves»
Українська	Працює на державному ринку	«Олімп» «Малібу» «Ківі фітнес»
Регіональна (місцева)	Працюють на ринку одного регіону (міста)	«Forever» «Санте» «Ліга» «Формула краси» «Позитив» «Unity» ін

Нами проаналізовано офіційні сайти найбільш популярних фітнес мереж Львова, які мають більше ніж один клуб. На сайтах представлено загальну інформацію про діяльність фітнес-клубу і його місію; тренерів, які ведуть персональні та групові заняття; акції та новини, розклад занять та ціни. Це і дозволило сформувати інформацію щодо їх загальної характеристики (табл. 3).

Дані таблиці свідчать про наявність різноманітного асортименту фітнес-послуг у всіх клубах. Слід зазначити популярність занять, які ними пропонуються, наприклад,

Pilates, йоги, TRX, 90-60-90 й ін. Лише два фітнес-клуби («Forever» та «Ківі фітнес») пропонують заняття із джампінгу, а три клуби («Малібу», «Sport Life» і «Forever») – заняття для дітей. Нажаль, лише фітнес-клуб «Sport Life» має басейн і можливість пропонувати відповідні послуги. Специфічним є і фітнес-клуб «FitCurves», оскільки надає послуги лише жінкам. Фітнес-клуб «Олімп» – єдиний, що пропонує послуги з ліцензованого Crossfit. Більшість клубів надають супутні послуги для відновлення організму (сауна, масаж, ін.).

Аналіз сайтів закладів фітнесу виявив деякі особливості змісту поданої інформації. Так, Фітнес-клуб «Ліга» на своєму сайті подає додаткову інформацію: правила поведінки, права, обов'язки, заборони. Фітнес-клуб «Малібу» інформує про єдину картку членства, що дає можливість відвідувати відповідні клуби у 7 містах України. Клуб також інформує про надання послуг з підготовки тренерів у своїй школі. Фітнес-клуб «Ківі фітнес» має аналогічну школу з підготовки інструкторів групових занять і є навчальним центром «Jumping» для тренерів України за ліцензійною програмою. На сайті клубу також можна ознайомитися з корисною науковою інформацією щодо харчування, калорійності продуктів, користі від рухової активності, ін.

Слід зазначити, що соціальна відповідальність є одним із найважливіших принципів роботи мережі фітнес-клубів «Sport Life», оскільки власники мережі усвідомлюють першочергову роль меценатства та спонсорства для розвитку спорту і надають матеріальну підтримку спортивним командам різного рівня – від дворових до національних збірних. Підтримка розвитку дитячого спорту, професійних спортивних колективів, національних федерацій і національного олімпійського руху, фізкультурно-оздоровчої роботи зі співробітниками компанії, розвиток масових видів спорту є одним з ключових напрямків соціальної політики групи компаній Sport Life протягом багатьох років.

Цінова політика, якої дотримуються фітнес-клуби різна, що визначає вартість абонементів. Дослідженням [1] встановлено, що 31% респондентів серед факторів, які впливають на вибір фітнес-клубу, вважають вартість його абонементу. Так, «Sport Life» пропонує лише річні картки, що не завжди є фінансово можливим, хоча зручним. Інші клуби пропонують одноразові заняття, що, на нашу думку, дає можливість отримати різні види послуг у продовж місяця, півріччя та року. Ціни коливаються від 300 до 450 грн/міс. Позитивним у діяльності усіх фітнес-клубів є акційні пропозиції, які надаються клієнтам.

Слід зазначити, що не усі фітнес-клуби вчасно оновлюють інформацію на своїх сайтах, що гальмує своєчасне ознайомлення потенційних та сьогоденних клієнтів з акціями, новинками, ін.

Висновки

1. В Україні спостерігається позитивна тенденція зростання кількості осіб, які займаються різними видами оздоровчої рухової активності. Створення умов для оздоровчих занять населення – одне із важливих завдань державної політики у сфері фізичної культури і спорту. Однією з найперспективніших галузей у сфері послуг можна вважати фізичну культуру і спорт, зокрема – фітнес індустрію. Ринок фітнес-послуг в Україні активно зростає і залишається надалі перспективним.

2. У Львові створено умови для забезпечення прове-

Характеристика найбільш популярних фітнес-клубів Львова

Фітнес-клуби, місце знаходження	Площа	Категорія карток/ціна	Фітнес-послуги (різновиди фітнес-програм)
Малібу Сахарова, 45 В. Великого, 123	500 м ²	VIP-карта на рік – 4200 грн VIP-Карта на півроку – 2400 грн Фітнес+тренажерний зал – 299 грн/міс.	Body Sculpt; Yoga; Fitness intensive; Pilates; Slim Body; 90-60-90; Pil+Stretching; 50/50 step+abs; Fitness mix; Body Shape; Step aerobics Total body; Фіт-зум; Stretching; Тай-бо; Боді Памп; Step aerobics «Здорова спина»; Cool fizra (від 10 до 16 років) & Sport kids (від 2 до 10 років); «Продвинутый курс»; «Фітнес-менеджер»
Sport Life Героїв УПА, 72 Зубрівська, 38 Чорновола, 676 Наукова, 7д	4000м ² 5500 м ² 3000 м ² 1000 м ²	Lux&SPA, Premium – 7990 грн/рік Classic+b – 6490 грн/рік Classic – 4190 грн/рік (акційні ціни)	Basic Yoga; Хатха Йога; TABS; AA Aqua Strong; СуперТіло; Пружні Сіднички; Step 1; Aqua Ноги + Прес; Basic Cycle; Тай Бо; TRX; Basic Step; Step Головоломка; Pilates Matwork; Dance Mix; 90-60-90; Upper Body; Stretching 45; ABS; AC Power Stretch+; Body Sculpt; Tabata; Функціональна Сила; Aqua Noodles; Сквош; Aerobic Dance; TBW; AC Beginner Swimmers; ABT; Бокс; Bosu Interval; Функціональний Тренінг; Dance Mix; Aqua Freestyle; Upper Body; Fly Yoga; Aqua Strong Тренажерний зал, Дитяча фітнес-академія; SPA-зона: сауна, масаж
Олімп Щирецька, 36 Старий Ринок, 8 Хуторівка, 26 Б. Хмельницького, 176	1700 м ² 400 м ² 400 м ²	Ранкова – 390 грн/міс.; 1640 грн/6 міс.; 690 грн/рік Денна – 340 грн/міс.; 390 грн/6 міс.; 2290 грн/рік; Безлімітна – 490 грн/міс.; 2090 грн/6 міс.; 3390 грн/рік Універсальна – 4900 грн/рік	Тренажерний зал; Степ-аеробіка; 90-60-90; йога Pilates; Zumba; Crossfit; силова степ-аеробіка; експрес схуднення; бодішейпінг; FitnessMix; функціональний тренінг; денс-аеробіка Настільний теніс SPA-зона: сауна, масаж
Ківі фітнес Масарика, 2 Наукова, 43б Бандери, 18 Стефаніка, 21	180 м ² – 260 м ²	Universal morning – 592 грн/міс.; 2928 грн/6 міс.; 4608 грн/рік Universal classic – 672 грн/міс.; 2928 грн/6 міс.; 4608 грн/рік Kids – 480 грн/міс.; Students – 544грн/міс. Express (30 хв) з різною кількістю занять в абонементі – 384 грн/міс.	Body Shape; Pilates; Каланетика; STEP; Стретчінг; Sky Jumping; FLT (жироспалювання); Prenatal (для вагітних); Pole Junior (9–13 р.); Pole dance; Хатха Йога; Стриппластика; Zumba Програма схуднення «8 тижнів»; Антицелюлітна програма SPA-зона: масаж, фітобочка
FitCurves 8 клубів	218 м ²	від 199 до 379 грн/міс.	30-хвилинне колове тренування
Forever Степанівни, 45 Зелена, 20	235 м ²	Безлімітний – 400– 450 грн/міс.; 3570 грн/рік	Східні танці; Йога для дітей; Функціональний тренінг; Pilates+Fitball; спінбайк аеробіка; track fit; dance mix; step fit; Комплекс для схуднення; Дитяча гімнастика (7–13 р); yoga fit; Yoga Basic; Стретчинг+міофас; Реліз; Струнка фігура; Функціональний тренінг; джампінг; боді скалпт+джампінг; дитяча група «TeenS»; джаз фенк; хіп-хоп Тренажерний зал настільний теніс
Ліга Шафарика, 16а Калнишевського, 16	500 м ²	Liga Vip – 999 грн/міс.; 9000 грн/рік Необмежений – 650 грн/міс.; 6000 грн/рік Денний – 450 грн/міс.; 4000 грн/рік	Body Sculpt, Хіп хоп, інтенсивне схуднення, TRX, спортивне карате, бокс, Pilates, хореографія, fit shape, Strech intensive Тренажерний зал SPA-зона: сауна, масаж, солярій

дення змістовного й активного дозвілля населення, функціонує: 78 фітнес клубів, 16 басейнів, 64 спортивних клуби, 6 тенісних кортів, 10 стадіонів, ін. Однак споживачами фітнес-послуг є лише 51576 чоловік (6,8%).

3. Проведений аналіз найбільш популярних фітнес-клубів м. Львова: «FitCurves», «Sport Life», «Ківі фітнес», «Олімп», «Малібу», «Forever» і «Ліга» дозволив сформувати

їх характеристики. Всі названі заклади пропонують і надають населенню міста різноманітний асортимент фітнес-послуг. Фітнес клуб «FitCurves» надає послуги лише жінкам, а фітнес клуб «Олімп» – єдиний, що пропонує послуги з Crossfit. Клуби «Малібу», «Ківі фітнес» мають школи для підготовки тренерів групових занять. Соціальна відповідальність є одним із найважливіших принципів роботи

мережі «Sport Life». Цінова політика закладів фітнес індустрії міста є різною, що формує пропозиції різної вартості абонементів (карток) та тривалості їх дії (від одноразового до річного відвідування занять).

Перспективи подальших досліджень. Буде зосереджена увага на вивченні зовнішнього і внутрішнього середовища діяльності найбільш популярних фітнес-клубів Львова.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що немає конфлікту інтересів, який може сприйматися таким, що може нанести шкоду неупередженості статті.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

Список використаної літератури

1. 112.ua (2017), "Фітнес-клуби відвідує 1,02 млн українців – дослідження", режим доступу: <https://112.ua/obshchestvo/fitness-kluby-poseshhaet-102-mln-ukraincev-issledovanie-417924.html> (доступний на 30.10.2017).
2. Дутчак, М.В. (2009), *Спорт для всіх в Україні: теорія та практика*, Олімп. л-ра, Київ.
3. Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту (2008), "Концепція Загальнодержавної цільової соціальної програми "Спортивні споруди України на 2010–2015 рр", режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/sport/control/uk/doccatalog/list?currDir=98679> (доступний на 10.02.2016).
4. Михальчук, С. (2013), "Рынок фитнес-клубов как перспективный украинский бизнес", режим доступа: http://pro-capital.ua/press_center/expert/view/345/ (доступний на 18.04.2017).
5. Міністерство молоді та спорту (2013), "Про затвердження Державного соціального стандарту у сфері фізичної культури і спорту", наказ від 28.03.2013, режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0559-13> (доступний на 11.01.2017).
6. Президент України (2016), "Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація", Указ від 09.02.2016, режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/42/2016> (доступний на 05.11.2017).
7. Власна справа (2017), "Прогноз ринку фітнес-послуг в Україні на 2018 рік", режим доступу: <http://vlasnasprava.ua/prognoz-rinku-fitness-poslug-v-ukraini-na-2018-rik/> (доступний на 14.11.2017).
8. Верховна Рада України (1994), "Про фізичну культуру і спорт", Закон України від 24.12.1993, *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1994, № 14, ст. 80.
9. Чеховська, Л. (2017), "Сучасний стан і перспективи розвитку інфраструктури масового спорту України", *Науковий часопис НПУ ім. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, Вип. 3К (84)17, Т. 1, С. 526-531.
10. Чеховська Л. (2017), "Фітнес-індустрія України: стан і перспективи розвитку", *Науковий часопис НПУ ім. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, Вип. 5К (86)17, Т. 1, С. 358-363.

Стаття надійшла до редакції: 07.11.2017 р.

Опубліковано: 30.12.2017 р.

Аннотація. **Евгений Приступа, Ольга Жданова, Любовь Чеховская.** **Анализ рынка физкультурно-оздоровительных услуг во Львове.** Сегодня фитнес-услуги пользуются спросом среди населения Украины. Насыщенность рынка фитнес-клубами в больших и малых городах разная. **Цель:** изучить рынок физкультурно-оздоровительных услуг в г. Львове. **Материал и методы:** теоретический анализ и обобщение научной литературы, источников и информации мировой сети Интернет, метод сравнения и сопоставления, документальный метод. **Результаты:** в статье представлен анализ рынка заведений, предоставляющих физкультурно-оздоровительные услуги во Львове. Фитнес-клуб «FitCurves» предоставляет услуги только женщинам, а фитнес-клуб «Олимп» – единственный предлагает услуги по Crossfit. Клубы «Малибу», «Киви фитнес» имеют школы для подготовки тренеров групповых занятий. Социальная ответственность является одним из важнейших принципов работы сети «Sport Life». **Выводы:** созданы условия для обеспечения проведения содержательного и активного досуга населения Львова: 78 фитнес-клубов, 16 бассейнов, 64 спортивных клубов, 6 теннисных кортов, 10 стадионов, др. Все заведения предлагают широкий ассортимент фитнес услуг. Ценовая политика абонементов фитнес клубов разная.

Ключевые слова: рынок физкультурно-оздоровительных услуг, фитнес услуги, фитнес клуб.

Abstract. **Yevhen Prystupa, Olha Zhdanova & Liubov Chekhovska.** **Analysis of the market of physical culture and health services in Lviv.** Today, fitness services are in demand among the Ukrainian population. The saturation of the market for fitness clubs in large and small cities is different. **Purpose:** to study the market of physical culture and health services in Lviv. **Material & Methods:** theoretical analysis and generalization of scientific literature, sources and information of the world Internet, comparison method, documentary method. **Results:** in the article the analysis of the market of the establishments that provide physical culture and health services in Lviv is presented. Fitness club "FitCurves" provides services only to women, but the fitness club "Olympus" is the only one that offers Crossfit services. "Clubs Malibu", "Kiwi fitness" have schools for the training of group coaches. Social responsibility is one of the most important principles of the network "Sport Life". **Conclusion:** conditions for ensuring the content and active leisure of the population of Lviv are provided: 78 fitness clubs, 16 swimming pools, 64 sports clubs, 6 tennis courts, 10 stadiums, etc. All establishments offer a wide range of fitness services. Price policy of season tickets for fitness clubs is different.

Keywords: market of fitness and health services, fitness services, fitness club.

References

1. 112.ua (2017), "Fitness clubs visit 1.02 million Ukrainians – study", available at: <https://112.ua/obshchestvo/fitness-kluby-poseshhaet-102-mln-ukraincev-issledovanie-417924.html> (accessed 30 October 2017). (in Ukr.)
2. Dutchak, M.V. (2009), *Sport dlia vsikh v Ukraini: teoriia ta praktyka* [Sport for All in Ukraine: Theory and Practice], Olimp. l-ra, Kyiv. (in Ukr.)
3. Ministry of Ukraine for Family, Youth and Sports (2008), "The Concept of the National Target Social Program "Sports Facilities of Ukraine" for 2010–2015", available at: <http://www.kmu.gov.ua/sport/control/uk/doccatalog/list?currDir=98679> (accessed 10 February 2016). (in Ukr.)
4. Mikhalchuk, S. (2013), "The market of fitness clubs as a promising Ukrainian business", available at: http://pro-capital.ua/press_center/expert/view/345/ (accessed 18 April 2017). (in Russ.)

5. Ministry of Youth and Sports (2013), "On Approval of the State Social Standard in the Field of Physical Culture and Sports", Order dated March 28, 2013, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0559-13> (accessed 11 January 2017) (in Ukr.)
6. President of Ukraine (2016), "On the National Strategy for the Improvement of Motor Activity in Ukraine until 2025 Motor Activity – a Healthy Lifestyle is a Healthy Nation", Decree dated 02/09/2016, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/42/2016> (accessed 05 November 2017) (in Ukr.)
7. Own business (2017), "Outlook of the fitness services market in Ukraine for 2018", available at: <http://vlasnasprava.ua/prognoz-rinku-fitness-poslug-v-ukrayini-na-2018-rik/> (accessed на 14 November 2017) (in Ukr.)
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (1994), "On Physical Culture and Sport", the Law of Ukraine of 24.12.1993, *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*, 1994, No. 14, art. 80. (in Ukr.)
9. Chekhovska, L. (2017), "Current state and prospects of development of infrastructure of mass sports of Ukraine", *Naukovyi chasopys NPU im. Drahomanova. Seriya 15, Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport)*, Vol. 3K (84)17, No. 1, pp. 526-531. (in Ukr.)
10. Chekhovska, L. (2017), "Fitness industry of Ukraine: the state and prospects of development", *Naukovyi chasopys NPU im. Drahomanova. Seriya 15, Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport)*, Vol. 5K (86)17, No. 1, pp. 358-363. (in Ukr.)

Received: 07.11.2017.
Published: 30.12.2017.

Відомості про авторів / Information about the Authors

Приступа Євген Никодимович: д. пед. н., професор; Львівський державний університет фізичної культури: вул. Костюшка 11, м. Львів, 79007, Україна.

Приступа Евгений Никодимович: д. пед. н., профессор; Львовский государственный университет физической культуры: ул. Костюшка 11, г. Львов, 79007, Украина.

Yevhen Prystupa: Doctor of Science (Pedagogy), Professor; Lviv State University of Physical Culture: Kostushko str. 11, Lviv, 79000, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-7862-4567
E-mail: rektor@ldufk.edu.ua

Жданова Ольга Николаївна: к. пед. н., професор; Львівський державний університет фізичної культури: вул. Костюшка 11, м. Львів, 79007, Україна.

Жданова Ольга Николаевна: к. пед. н., профессор; Львовский государственный университет физической культуры: ул. Костюшка 11, г. Львов, 79007, Украина.

Olha Zhdanova: PhD (Pedagogy), Professor; Lviv State University of Physical Culture: Kostushko str. 11, Lviv, 79000, Ukraine.
ORCID.ORG/0000-0003-2447-1475
E-mail: zdanowa@gmail.com

Чеховська Любов Ярославівна: к. фіз. вих., доцент; Львівський державний університет фізичної культури: вул. Костюшка 11, м. Львів, 79007, Україна.

Чеховская Любовь Ярославовна: к. физ. восп., доцент; Львовский государственный университет физической культуры: ул. Костюшка 11, г. Львов, 79007, Украина.

Liubov Chekhovska: PhD (Physical Education and Sport), Associate Professor; Lviv State University of Physical Culture: Kostushko str. 11, Lviv, 79000, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0003-3833-5212
E-mail: Lyubahock@gmail.com